

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1995-1996

22 MEI 1996

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 22 van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie, inzake het stockeren en vernietigen van anti-persoonsmijnen en valstrikmijnen of soortgelijke mechanismen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR MEVR. **THIJS**

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Vautmans, voorzitter; Bourgeois, mevr. Bribosia-Picard, de heren Ceder, Destexhe, Devolder, Hostekint, mevr. Lizin, de heer Mahoux, de dames Mayence-Goossens, Sémer, de heren Staes, Urbain, de dames Willame-Boonen en Thijs, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : de heren Coene, De Decker, Erdman, Goris, Happart, Hatry, Nothomb en Verreycken.
3. Andere senatoren : de heren Anciaux, Dardenne en Foret.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

1-155 - 1995/1996 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

22 MAI 1996

Proposition de loi modifiant l'article 22 de la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, en ce qui concerne le stockage et la destruction des mines antipersonnel et des pièges ou des dispositifs de même nature

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
PAR MME **THIJS**

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Vautmans, président; Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Ceder, Destexhe, Devolder, Hostekint, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Sémer, MM. Staes, Urbain, Mmes Willame-Boonen et Thijs, rapporteuse.
2. Membres suppléants : MM. Coene, De Decker, Erdman, Goris, Happart, Hatry, Nothomb et Verreycken.
3. Autres sénateurs : MM. Anciaux, Dardenne et Foret.

Voir :

Document du Sénat :

1-155 - 1995/1996 :

N° 1 : Proposition de loi.

Op 10 maart 1994 werd door de senatoren Lallemand en Dardenne een wetsvoorstel betreffende anti-personenmijnen, valstrikmijnen en soortgelijke mechanismen ingediend(1). Het geamendeerde wetsvoorstel werd de wet van 9 maart 1995 (*Belgisch Staatsblad* van 1 april 1995).

Niet alleen op parlementair maar ook op diplomatiek vlak speelt België een voortrekkersrol inzake het verbod van anti-personenmijnen.

De wet van 9 maart 1995 betreffende anti-personenmijnen, valstrikmijnen en soortgelijke mechanismen wijzigt de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie.

De aldus gewijzigde wet van 3 januari 1933 bepaalt dat anti-personenmijnen voortaan in België verboden zijn. Het gebruik, het verwerven of het verstrekken van deze wapens blijft echter toegelaten voor de opleiding van ontmijningspecialisten.

Later bleek uit allerlei verklaringen dat er in België zo'n 120 000 mijnen zouden behouden blijven. Dit druist in tegen de geest van de wet van 9 maart 1995. Het voorliggend wetsvoorstel heeft de bedoeling de ruime interpretatie van de wet onmogelijk te maken.

Ook in de Kamer(2) werd een wetsvoorstel met dezelfde strekking ingediend. Het wetsvoorstel werd in de Kamer op 2 mei jongstleden aangenomen. Het wetsontwerp overgezonden door de Kamer werd niet geëvoceerd door de Senaat en werd dus wet.

Het in de Senaat ingediende wetsvoorstel werd op 24 januari 1996 en in aanwezigheid van de minister van Landsverdediging op 22 mei 1996 in de Commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden besproken.

Tot slot van deze inleiding, weze de aandacht gevestigd op een terminologisch probleem in het Nederlands. Voor het woord «anti-personenmijn» vindt men nog al eens varianten: anti-persoonsmijn (in de teksten van de Kamer en van het ministerie van Buitenlandse Zaken), anti-personeelsmijn in een resolutie van het Europees Parlement van 16 november 1995 over het mislukken van de Internationale Conferentie over anti-personeelsmijnen en laserwapens en anti-personeelsmijnen in de resolutie van 14 maart 1996 van het Europees Parlement over anti-personeelsmijnen en de Internationale Conferentie van Wenen betreffende de herziening van het Verdrag inzake conventionele wapens.

(1) Senaat, Gedr. St. 1009-1 en 2 (1993-1994).

(2) Kamer, Gedr. St. 278/1 - 1995/1996, Voorstel tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie om het opslaan van anti-personenmijnen door de Belgische Staat of openbare besturen te verbieden.

Les sénateurs Lallemand et Dardenne ont déposé le 10 mars 1994 une proposition de loi relative aux mines antipersonnel et pièges ou dispositifs de même nature(1). Après avoir été amendée, cette proposition de loi est devenue la loi du 9 mars 1995 (*Moniteur belge* du 1er avril 1995).

Au niveau parlementaire et au niveau diplomatique, la Belgique joue un rôle de pionnier en ce qui concerne l'interdiction des mines antipersonnel.

La loi du 9 mars 1995 relative aux mines antipersonnel et pièges ou dispositifs de même nature a modifié la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions.

Cette dernière dispose, depuis, que les mines antipersonnel sont prohibées en Belgique. L'utilisation, l'acquisition et la délivrance de ces armes aux fins de contribuer à la formation de spécialistes du déminage restent cependant autorisées.

On a pu déduire ensuite de diverses déclarations, que la Belgique continuerait à détenir encore 120 000 mines, ce qui serait contraire à l'esprit de la loi du 9 mars 1995. La proposition de loi à l'examen vise à empêcher que l'on n'interprète les dispositions de cette loi au sens large.

Une proposition de loi ayant un même objet a été déposée à la Chambre. Elle a été adoptée le 2 mai dernier(2). Le projet de loi qui lui a été transmis par la Chambre n'a pas été évoqué par le Sénat et devient donc loi tel quel.

La proposition de loi déposée au Sénat a été examinée en Commission des Affaires étrangères, d'abord le 24 janvier 1996, puis le 22 mai 1996, en présence du ministre de la Défense nationale.

Pour conclure cette introduction, il y a lieu d'attirer l'attention sur un problème terminologique en néerlandais. On trouve en effet plusieurs variantes du mot «anti-personenmijn», à savoir «anti-persoonsmijn» (dans les textes de la Chambre et du Ministère des Affaires étrangères), «anti-personeelsmijn» dans une résolution du Parlement européen, du 16 novembre 1995, relative à l'échec de la Conférence internationale sur les mines antipersonnel et les armes laser, et «anti-personeelsmijnen» dans la résolution du Parlement européen du 14 mars 1996 relative aux mines antipersonnel ainsi que dans les textes de la Conférence internationale de Vienne relative à la révision du Traité sur les armes conventionnelles.

(1) Sénat, doc. 1009-1 et 2 (1993-1994).

(2) Doc. Chambre 278/1 - 1995/1996, Proposition de loi modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions en vue d'interdire à l'État belge ou aux administrations publiques de tenir en dépôt des mines antipersonnel.

Bij de behandeling van het wetsvoorstel van de heer Lallemand c.s. «betreffende anti-personenmijnen, valstrikmijnen en soortgelijke mechanismen» heeft de Senaat voor de term «anti-personenmijnen» gekozen om er de nadruk op te leggen dat personen het doelwit van die wapens waren (in tegenstelling tot b.v. antiraket- en antitankwapens).

Voorts kan er nog op gewezen worden dat samenstellingen met anti- volgens de nieuwe spelling van het Nederlands voortaan niet meer met een koppelteken, maar aan elkaar geschreven worden.

Ten slotte kan worden opgemerkt dat in het Nederlands «landmijnen» een veel gebruikt synoniem is voor deze mijnen.

I. UITEENZETTING VAN DE INDIENER VAN HET WETSVOORSTEL

De indiener van het wetsvoorstel wijst op de belangrijke signaalfunctie van de wet van 9 maart 1995, waarbij het gebruik, de verwerving en het verstrekken van anti-personenmijnen en valstrikmijnen wordt verboden.

Enkele maanden na de inwerkingtreding bleek evenwel dat deze wet een belangrijke lacune vertoont. De Belgische strijdkrachten baseren zich op een letterlijke interpretatie van de bepalingen om een stock van 120 000 mijnen aan te houden. Iedereen is het erover eens dat deze interpretatie in strijd is met de geest van de wet.

Zijn wetsvoorstel heeft tot doel deze lacune weg te werken.

Niet alleen wordt het stockeren van mijnen verboden, maar bovendien wordt de verplichting opgelegd, de bestaande voorraden binnen een periode van twee jaar te vernietigen.

Het voorstel beoogt tevens een einde te maken aan het tijdelijke karakter van de wet van 9 maart 1995. Het verbod geldt thans voor een periode van vijf jaar en kan met nog eens vijf jaar worden verlengd.

Indien ons land het ernstig meent met het verbod op anti-personenmijnen is er geen reden om deze beperking te laten bestaan.

Verder stipt de auteur van het wetsvoorstel aan dat in de Kamer een voorstel met dezelfde strekking aanhangig is. Naar zijn mening mag dit geen reden zijn om af te zien van de bespreking van het voorliggende voorstel. Indien de Senaat nog een belangrijke opdracht te vervullen heeft, ligt deze op het vlak van het buitenlands beleid en de ontwapening.

II. BESPREKING

Een lid beaamt dat België met de wet van 9 maart 1995 een belangrijk en moreel hoogstaand initiatief heeft genomen, in de hoop dat dit op het internationale vlak navolging zou krijgen.

Lors de l'examen de la proposition de loi de M. Lallemand et consorts relative aux mines antipersonnel et pièges ou dispositifs de même nature, le Sénat a opté pour le terme «*anti-personenmijnen*» pour souligner que les personnes étaient la cible de ces armes (contrairement aux armes antimissiles et antichars, par exemple).

On peut encore ajouter qu'en vertu de la nouvelle orthographe néerlandaise, les mots composés avec *anti-* ne s'écrivent plus désormais avec un trait d'union, mais forment un seul mot.

Enfin, on peut faire remarquer que le néerlandais emploie souvent le terme «*landmijnen*» comme synonyme désignant ces mines.

I. EXPOSÉ DEL'AUTEUR DELA PROPOSITION DE LOI

L'auteur de la proposition de loi souligne l'importance du signal lancé par la loi du 9 mars 1995, qui interdit l'utilisation, l'acquisition et la délivrance de mines antipersonnel et pièges ou dispositifs de même nature.

Toutefois, quelques mois après son entrée en vigueur, il est apparu que cette loi présentait une lacune importante. Les forces armées belges se basent sur une interprétation littérale des dispositions pour maintenir un stock de 120 000 mines. Tout le monde s'accorde à dire que cette interprétation est contraire à l'esprit de la loi.

La proposition de loi en discussion a pour objet de combler cette lacune.

Non seulement elle interdit le stockage de mines, mais en outre elle impose de détruire les stocks existants dans un délai de deux ans.

La proposition tend également à mettre fin au caractère provisoire de la loi du 9 mars 1995. L'interdiction actuelle vaut pour une période de cinq ans et peut être prorogée de cinq autres années.

Si notre pays entend vraiment interdire les mines antipersonnel, rien ne justifie le maintien de cette restriction.

L'auteur de la proposition de loi ajoute que la Chambre a été saisie d'une proposition ayant une portée identique. À son avis, ce n'est pas une raison pour renoncer à la discuter de la proposition à l'examen. Si le Sénat a encore une mission importante à accomplir, c'est bien en matière de politique étrangère et de désarmement.

II. DISCUSSION

Un commissaire convient qu'en adoptant la loi du 9 mars 1995, la Belgique a pris une initiative importante et hautement morale, en espérant qu'elle ferait des émules à l'échelon international.

Jammer genoeg is dit vooralsnog niet het geval geweest en ook voor de nabije toekomst lijken er geen concrete afspraken in het verschiet.

Dit heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat de Belgische strijdkrachten in ex-Joegoslavië zowat de enigen zijn die voor hun defensie geen gebruik maken van anti-personenmijnen.

Een lid is van oordeel dat deze aangelegenheid, hoe nobel de bedoelingen ook zijn, niet tot gevolg mag hebben dat de veiligheid van onze militairen in het gedrang wordt gebracht.

Zolang er ter zake geen internationale afspraken tot stand komen, lijkt het hem wenselijk dat België een strategische voorraad mijnen voor strikt defensieve doeleinden achter de hand houdt.

Hij wijst er overigens op dat deze discussie in de huidige omstandigheden enigszins theoretisch is.

Vooraleer de stock van 120 000 mijnen die het leger wenst aan te houden aan de beurt is, moeten eerst nog de ruim 200 000 mijnen waarover geen discussie bestaat, worden ontmanteld.

Een lid waardeert de pacifistische bedoelingen achter het voorliggende voorstel. De wet van 5 maart 1995 bevat ongetwijfeld een lacune en die moet worden weggewerkt.

Zoals reeds eerder werd aangetipt heeft de Kamer het onderzoek van een gelijkaardige tekst aangevat, die door de leden van verschillende fracties werd ondertekend. Dit voorstel lijkt trouwens voor een aantal aspecten beter te zijn onderbouwd. Zo wordt, naast het «verstrekken» van valstrikmijnen, ook de verkoop expliciet verboden.

Een andere spreker wijst erop dat het noodzakelijk is voorraden te bewaren voor noodgevallen. Hij vestigt de aandacht op de toelichting bij artikel 2 van het voorstel waarin de indiener verklaart dat er in de komende decennia in de wereld voldoende brandhaarden zullen zijn waar Belgische ontminers hun taak met de nodige deskundigheid kunnen uitvoeren. De opleiding en de bijscholing moeten niet noodzakelijk nog in België geschieden.

Het lid wenste te vernemen waarop deze bewering gegrondvest is. Naar zijn mening gaat het hier om een technische aangelegenheid die alleen het leger kan inschatten.

Alvorens dit voorstel aan te nemen, zou het lid graag de getuigenis ter zake horen van de minister van Landsverdediging en/of de legerexperts.

Een lid verklaart dat hij inhoudelijk gesproken alleen maar akkoord kan gaan met het voorstel. België staat op dit vlak aan de spits en bekleedt een erepositie. Ons land moet zijn inspanningen voortzetten,

Il n'en a malheureusement rien été jusqu'ici, et il semble qu'aucun accord concret ne soit en vue dans un proche avenir.

Cela a notamment pour conséquence que les forces armées belges en ex-Yougoslavie sont à peu près les seules à ne pas faire usage de mines antipersonnel pour leur défense.

Un commissaire estime que cette initiative, si nobles qu'en soient les intentions, ne peut avoir pour effet de compromettre la sécurité de nos militaires.

Tant qu'aucun accord international n'interviendra en la matière, il lui paraît souhaitable que la Belgique conserve un stock stratégique de mines à des fins strictement défensives.

Il ajoute qu'au demeurant, dans les circonstances actuelles, cette discussion est quelque peu théorique.

Avant d'en arriver au stock de 120 000 mines que l'armée souhaite maintenir, il faudrait d'abord démanteler les plus de 200 000 mines qui ne sont pas sujettes à discussion.

Un membre apprécie les objectifs pacifistes qui sous-tendent la proposition. La loi du 5 mars 1995 comprend indubitablement une lacune qu'il importe de combler.

Comme on l'a dit déjà, la Chambre a entamé l'examen d'un texte similaire, qui a été signé par des membres de différents groupes. Cette proposition semble d'ailleurs mieux étayée sous un certain nombre d'aspects. Ainsi, outre la «délivrance» de pièges, en interdit-elle aussi explicitement la vente.

Un autre intervenant souligne la nécessité de garder des stocks pour les cas d'urgence. Il attire l'attention sur le commentaire à l'article 2 de la proposition où l'auteur déclare que dans les prochaines décennies, il y aura dans le monde suffisamment de points chauds où les démineurs belges pourront remplir leur mission en usant du savoir-faire nécessaire. La formation et le recyclage ne doivent plus nécessairement se faire en Belgique.

Le membre souhaite savoir sur quoi cette affirmation est fondée. À son avis, il s'agit ici d'une question technique que seule l'armée peut estimer.

Avant de voter cette proposition, le membre voudrait avoir le témoignage du ministre de la Défense nationale et/ou des experts de l'armée à ce sujet.

Un membre déclare que sur le fond, il ne peut que marquer son accord sur la proposition. La Belgique a pris, face à ce problème, une position de pointe et une position d'honneur. Elle doit poursuivre ses efforts,

niet alleen op symbolisch vlak, maar ook op meer concrete wijze om zijn doel te bereiken, nl. het wereldwijde verbod op anti-personenmijnen.

Het lid is echter van mening dat de kwestie zo belangrijk is dat het enigszins belachelijk zou zijn om er — wegens een probleem van «politiek vaderschap» — een twist van te maken tussen Kamer en Senaat. Het is wenselijk over de inhoud van het voorstel contact op te nemen met de Kamer om een tekst op te stellen waarmee iedereen akkoord kan gaan.

In verband met de vraag of het noodzakelijk is een aantal beperkte voorraden aan te houden om de militairen te kunnen trainen in het ontminnen, kan het lid zich aansluiten bij het voorstel van een ander commissielid om te horen welke verklaringen de minister aanvoert te rechtvaardiging van het behoud van een beperkte voorraad anti-personenmijnen. Het gaat immers om een technische aangelegenheid. Er kan op zijn minst aan getwijfeld worden of conflictgebieden en brandhaarden wel het beste terrein vormen voor de opleiding van ontminners.

Anderzijds is het lid het ermee eens dat België niet kan aanvaarden dat Belgische anti-personenmijnen gebruikt worden in het kader van N.A.V.O.-operaties of dat Belgische militairen deelnemen aan acties waarin die mijnen gebruikt worden.

De indiener van het wetsvoorstel merkt op dat hij er vanzelfsprekend geen bezwaar tegen heeft dat het oordeel van de minister van Landsverdediging wordt gevraagd over de noodzaak om bepaalde stocks aan te houden voor ontminningsoefeningen.

Hij wijst erop dat de geciteerde passus uit de toelichting die door een voorgaande spreker werd geciteerd, afkomstig is van de minister van Buitenlandse Zaken.

Een lid verwijst naar de recente herfstzitting van de Noordatlantische Assemblée waar het verbod op anti-personenmijnen werd besproken. Hieruit bleek een grote eensgezindheid met het Belgische standpunt.

Tevens stelde men evenwel vast dat op het internationale vlak weinig of geen vooruitgang wordt geboekt, wat het voor de N.A.V.O. onmogelijk maakt eenzijdige stappen te ondernemen.

Een lid beaamt dat het wenselijk zou zijn dat de bespreking wordt voortgezet in aanwezigheid van de minister. Dit zou niet alleen nadere toelichting kunnen verstrekken over de situatie op het internationale vlak, maar ook duidelijkheid verschaffen over een aantal technische aangelegenheden.

Hetzelfde lid sluit zich aan bij het standpunt van voorgaande sprekers. België heeft in deze aangelegen-

non seulement sur le plan symbolique, mais aussi d'une façon plus concrète pour atteindre son objectif, qui est l'interdiction mondiale des mines antipersonnel.

Le membre estime toutefois que la question est tellement importante qu'il serait un peu dérisoire d'en faire une querelle entre la Chambre et le Sénat pour un problème de «paternité politique». Il lui semble souhaitable que l'on prenne contact avec la Chambre sur le contenu de la proposition afin de rédiger un texte qui conviendrait à tout le monde.

En ce qui concerne la nécessité de garder certains stocks limités pour l'entraînement des militaires dans le déminage, le membre peut se rallier à la proposition faite par un autre commissaire, d'entendre les explications du ministre sur ce qui peut justifier le maintien d'un stock modéré de mines antipersonnel. Il s'agit en effet d'une question technique. On peut au moins douter du fait que les régions de conflit, les «points chauds» soient le meilleur terrain pour la formation des démineurs.

D'autre part, le membre est d'accord sur le fait que la Belgique ne peut pas accepter que des mines antipersonnel belges soient utilisées dans le cadre des opérations de l'O.T.A.N. ou que des militaires belges participent à des actions dans lesquelles sont impliquées des mines.

L'auteur de la proposition de loi fait observer qu'il va de soi qu'il ne voit aucun inconvénient à ce que l'on demande l'avis du ministre de la Défense nationale sur la nécessité de maintenir certains stocks en vue d'exercices de déminage.

Il signale que le passage des développements qui a été cité par un intervenant précédent a été prononcé par le ministre des Affaires étrangères.

Un commissaire évoque la récente session d'automne de l'assemblée de l'Atlantique nord, au cours de laquelle l'interdiction des mines antipersonnel a été discutée. Il s'en dégage une large unanimité en faveur du point de vue belge.

On a également constaté que sur le plan international, les progrès enregistrés sont minimes, voire inexistant, si bien qu'il devient impossible pour l'O.T.A.N. d'entreprendre des démarches unilatérales.

Un membre reconnaît qu'il serait souhaitable de poursuivre la discussion en présence du ministre. Celui-ci pourrait non seulement fournir des explications supplémentaires sur la situation internationale, mais aussi faire la clarté sur une série de questions techniques.

Le même membre se rallie au point de vue d'intervenants précédents. La Belgique a donné dans

heid een duidelijk en bewonderenswaardig signaal gegeven. Deze kordate aanpak in de wetgeving is gepaard gegaan met concrete hulpverlening aan ontminningsacties overal ter wereld. Hij hoopt evenwel dat ons land deze ferme houding nu niet gaat afzwakken door eindeloze discussies over de noodzaak van het behoud van bepaalde stocks. Dat zou in het buitenland alleen maar tot verwarring leiden en twijfel zaaien over de wil van België om tot een volledige ontmanteling op wereldschaal te komen.

Het lid vraagt zich af of deze discussie overigens wel zin heeft, zolang er geen duidelijkheid is over de vraag of honderdduizenden mijnen, die tengevolge van de wet van 9 maart 1995 moesten worden vernietigd, ook effectief werden ontmanteld.

Hij onderstreept dat er vanzelfsprekend geen sprake meer kan zijn van de uitvoer van Belgische mijnen naar andere landen. Toch lijkt het hem logisch dat een zekere voorraad wordt aangehouden voor de opleiding van militairen met het oog op ontminningsopdrachten.

Het lid stelt vast dat een volledig verbod op dit soort wapens over heel de wereld blijkbaar nog niet in het verschiet is, en dat in het licht hiervan ook de N.A.V.O. niet geneigd lijkt volledig aan het gebruik van valstrikmijnen te verzaken.

Hier duikt voor België de moeilijke keuze op tussen enerzijds het nakomen van zijn internationale verplichtingen, en anderzijds het doordrukken van zijn principes inzake ontwapening tegenover het buitenland. Het zou wenselijk zijn dat de discussie hierover in aanwezigheid van de minister wordt voortgezet.

Een ander lid is van oordeel dat de Senaat in deze aangelegenheid het initiatief aan de Kamer moet laten.

Het voorstel dat daar momenteel wordt besproken gaat verder dan de voorliggende tekst en kan rekenen op een bredere steun, daar het door verschillende fracties is ondertekend.

Het zou hoe dan ook geen goede indruk maken indien de beide kamers in een dergelijke aangelegenheid elk een eigen tekst zouden goedkeuren.

Een lid wijst er integendeel op dat de Senaat een aantal bevoegdheden heeft gekregen en dat hij die ook moet kunnen uitoefenen.

Een lid stelt tot besluit vast dat alle leden de gelegenheid hebben gekregen om hun bedenkingen en vragen bij het voorstel te formuleren. Die kunnen nu worden meegedeeld aan de bevoegde minister.

In de aanwezigheid van de minister wordt de bespreking van het wetsvoorstel voortgezet.

cette matière un signe manifeste et digne d'admiration. Cette démarche législative résolue s'est accompagnée d'une aide concrète à des actions de déminage partout dans le monde. L'intervenant espère toutefois que notre pays ne va pas affaiblir cette attitude ferme par des discussions infinies sur la nécessité du maintien de certains stocks. Cela ne ferait qu'engendrer la confusion à l'étranger et semer le doute sur la volonté de la Belgique d'aboutir à un démantèlement total à l'échelle mondiale.

Du reste, l'intervenant se demande si cette discussion peut avoir un sens tant que l'on ne saura pas clairement si plusieurs centaines de milliers de mines à détruire en exécution de la loi du 9 mars 1995, ont effectivement été démantelées.

Il souligne qu'il ne peut bien entendu plus être question d'exportations de mines belges vers d'autres pays. Il lui semble toutefois logique de conserver un certain stock en vue de la formation de militaires dans la perspective de missions de déminage.

Le membre déclare qu'une interdiction totale de ce type d'armes dans le monde entier n'est manifestement pas pour demain et que l'O.T.A.N. ne sera pas non plus encline, en conséquence, à renoncer intégralement à l'utilisation de pièges.

La Belgique se trouve ici devant un choix difficile. Elle doit soit respecter ses obligations internationales, soit faire admettre par les pays étrangers ses principes en matière de désarmement. Il serait souhaitable de poursuivre la discussion à ce sujet en présence du ministre.

Un autre commissaire estime que, dans cette matière, le Sénat doit laisser l'initiative à la Chambre.

La proposition qui y est discutée actuellement va plus loin que le texte à l'examen et elle peut compter sur un soutien plus large, puisqu'elle y a été signé par plusieurs groupes.

En tout cas, le Parlement ne ferait pas bonne impression si dans cette matière, la Chambre votait un texte et le Sénat un autre.

Un commissaire réplique en soulignant que le Sénat a reçu une série de compétences et qu'il doit dès lors pouvoir les exercer.

En conclusion, un commissaire constate que tous les membres ont eu l'occasion de formuler leurs observations et leurs questions relatives à la proposition. Celles-ci peuvent dès lors être communiquées au ministre compétent.

La discussion de la proposition de loi est poursuivie en présence du ministre.

De auteur van het wetsvoorstel wijst erop dat de Kamer inmiddels het voorstel van wet, ingediend door D. Van der Maelen (Gedr. St. Kamer 278/1 - 95/96), dat dezelfde materie regelt, heeft aangenomen. Het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens, werd door de Senaat niet geëvoceerd, zodat het inmiddels wet geworden is.

Hierdoor is zijn eigen wetsvoorstel enigszins achterhaald.

De auteur van het in de Senaat ingediende voorstel wijst wel op een aantal verschillen met het door de Kamer aangenomen wetsontwerp.

1. Het niet-gebruik door de Staat of het leger van anti-personenmijnen en valstrikmijnen is beperkt tot een periode van 5 jaar, die weliswaar kan verlengd worden.

2. De, door de wet van 9 maart 1995, aldus gewijzigde wet van 3 januari 1933 laat nog toe dat anti-personenmijnen en valstrikmijnen gebruikt worden voor de opleiding en bijscholing van militair personeel.

3. De vernietiging van de eigen stock anti-personenmijnen wordt niet opgelegd bij wet, en zeker niet binnen een bepaalde termijn.

De auteur van het wetsvoorstel is echter wel bereid zijn voorstel in te trekken.

Een lid geeft toe dat het voorstel van de heer Anciaux verder gaat dan het in de Kamer aangenomen wetsontwerp. Het verbod in het voorstel is onbeperkt in de tijd.

Welk is het aantal mijnen dat zal toegelaten worden voor de opleiding van militair personeel? Volgens een woordvoerder van het departement van Landsverdediging zou het om enkele tienduizenden mijnen gaan. Het is integendeel van oordeel dat dit niet de bedoeling van de uitzondering op het verbod kan zijn.

De minister van Landsverdediging antwoordt dat de door de heer Hostekint gestelde vraag in de Kamer opgeworpen is door een collega van dezelfde fractie als die waartoe de senator behoort. Het is dus niet nodig het debat voort te zetten.

Een ander lid is van oordeel dat de nieuwe wet een belangrijke stap vooruit is en een bruikbaar instrument zal zijn voor het Belgisch voorzitterschap van de W.E.U. dat op 1 juli 1996 start.

L'auteur de la proposition de loi signale que, dans l'intervalle, la proposition de loi de M. D. Van der Maelen (Doc. Chambre 278/1 - 95/96), qui règle la même matière, a été adoptée par la Chambre. Comme le Sénat n'a pas évoqué le projet de loi modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes, celui-ci est devenu loi tel quel.

Il s'ensuit que sa propre proposition de loi est quelque peu dépassée.

L'auteur de la proposition de loi déposée au Sénat attire toutefois l'attention des commissaires sur certaines différences entre son texte et celui du projet de loi adopté par la Chambre.

1. L'interdiction faite à l'État ou à l'armée d'utiliser des mines antipersonnel et des pièges ou dispositifs de même nature, ne vaut que pour une période de 5 ans, mais celle-ci peut-être prolongée.

2. La loi du 3 janvier 1933 modifiée par la loi du 9 mars 1995 autorise l'utilisation de mines antipersonnel et de pièges ou dispositifs de même nature aux fins de contribuer à la formation ou à l'entretien des connaissances du personnel militaire.

3. La loi n'impose pas la destruction du stock de mines antipersonnel et ne fixe en tout cas pas de délai pour le faire.

L'auteur de la proposition de loi est cependant disposé à la retirer.

Un commissaire admet que la proposition de M. Anciaux va plus loin que le projet de loi adopté par la Chambre. L'interdiction prévue dans la proposition de loi n'a pas une durée limitée.

Combien de mines l'armée pourra-t-elle conserver aux fins de la formation de son personnel? Selon un porte-parole du département de la Défense, l'armée aurait besoin de quelques dizaines de milliers de mines. L'intervenant estime que ce chiffre dépasse l'objectif de la dérogation à l'interdiction.

Le ministre de la Défense répond que la question soulevée par M. Hostekint a été soulevée à la Chambre par un collègue du même groupe politique que celui auquel appartient le sénateur. Il ne faut donc pas prolonger le débat.

Un autre membre estime que la nouvelle loi représente un progrès important et qu'elle sera utile à la Belgique lorsque celle-ci assumera la présidence de l'U.E.O., à partir du 1er juillet 1996.

Het lid benadrukt de tevredenheid met de nieuwe wetgeving in kringen van de vredesbeweging in ons land.

*
* *

De indiener van het wetsvoorstel verklaart tot besluit dat hij het voorstel zal intrekken.

De Rapporteur,
Erika THIJIS.

De Voorzitter,
Valère VAUTMANS.

Il signale que la nouvelle législation est bien accueillie par le mouvement pour la paix dans notre pays.

*
* *

Pour conclure, l'auteur de la proposition de loi déclare qu'il retirera son texte.

La Rapporteuse,
Erika THIJIS.

Le Président,
Valère VAUTMANS.